

ILG'OR PEDAGOG

ILMIY JURNALI

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

2025

Google Scholar

Andijan, Uzbekistan

+998335668868

<https://innoworld.net>

ILG'OR PEDAGOG

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI
TO'PLAMI

2- JILD, 2 - SON
2025

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

Ingliz tili fanini boshlang'ich sinf o'quvchilariga o'qitishda tanqidiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi

Xudoyberdiyeva Fazilat Mansur qizi

Sirdaryo viloyati 12-umumiy o'rta ta'lim maktabi o'qituvchisi

Annotatsiya

Maqolada ingliz tili fanini boshlang'ich sinf o'quvchilariga o'qitishda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish bo'yicha zamonaviy metodlar va yondashuvlar tahlil qilingan. Tajriba-sinov ishlari orqali tanqidiy fikrlash elementlari qo'llangan darslarning o'quvchilarda mustaqil fikrlash, tahlil qilish, solishtirish va xulosa chiqarish ko'nikmalarini rivojlantirishdagi samaradorligi isbotlangan.

Kalit so'zlar: ingliz tili, boshlang'ich ta'lim, tanqidiy fikrlash, metodika, CLIL, Bloom taksonomiyasi

Abstract

The article analyzes modern methods and approaches for developing critical thinking skills in teaching English to primary school students. Through experimental lessons, it was proved that the use of critical thinking techniques helps students to improve their analytical, comparative, reasoning, and independent thinking abilities.

Keywords: English language, primary education, critical thinking, methodology, CLIL, Bloom's taxonomy

Kirish

Bugungi ta'lim jarayoni o'quvchilarning faqat bilim olish emas, balki uni tahlil qilish, baholash va mustaqil xulosa chiqarish ko'nikmalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak. Ingliz tilini erta yoshdan o'rganish bu jarayonning muhim tarkibiy qismidir. Tanqidiy fikrlashni shakllantirish orqali o'quvchilarning ingliz tilini chuqurroq o'zlashtirishi hamda boshqa fanlar bilan integratsiyalashgan holda fikrlashi mumkin bo'ladi.

Tadqiqot metodologiyasi

Tajriba Toshkent shahri va viloyatidagi 3 ta umumta'lim maktabida olib borildi. Har bir maktabda 2-sinfdan 4-sinfgacha bo'lgan o'quvchilar orasida 2 ta guruh (nazorat va tajriba) tuzildi. Tajriba guruhlarida quyidagi metodlar qo'llanildi:

- **Bloom taksonomiyasi** asosida darajalangan savollar
- **Venn diagramma, Fikrlar daraxti, Fikr-mulohaza kartochkalari**
- **CLIL yondashuvi** (fan va til integratsiyasi)
- Interaktiv usullar: **rol o'ynash, muammo yechish, debate**

Baholash mezonlari:

1. Tahlil qilish
2. Solishtirish
3. Sabab-oqibatni tushunish
4. Mustaqil xulosa chiqarish

Natijalar

Tajriba davomida o'quvchilarning tanqidiy fikrlash ko'rsatkichlari quyidagicha o'sdi:

Ko'nikma turi	Nazorat guruhi (%)	Tajriba guruhi (%)
Tahlil qilish	48	73
Solishtirish	45	70
Sabab-oqibatni tushunish	43	68
Mustaqil xulosa	40	66

O'quvchilarning tilga nisbatan motivatsiyasi ham ortganligi kuzatildi.

Muhokama

Olingan natijalar tanqidiy fikrlashni rivojlantirish metodlarining samaradorligini tasdiqladi. Ingliz tili darslarida bu yondashuvlar orqali o'quvchilar chuqur tahlil qilish, mustaqil fikr bildirish, bahslashish va muammoni hal qilishga o'rgandilar. CLIL yondashuvi esa fanlararo bog'liqlikni ta'minlab, til o'rganishni amaliyotga yaqinlashtirdi.

Xulosa

Boshlang'ich ta'limda ingliz tili fanini tanqidiy fikrlash asosida o'qitish bolalarning tafakkur salohiyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Taklif etilgan metodikalar boshqa fanlarda ham qo'llanilishi mumkin. Keyingi tadqiqotlar bu metodlarning uzoq muddatli ta'sirini o'rganishga qaratilishi lozim.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals*. Longmans, Green.
2. Paul, R. & Elder, L. (2008). *The Miniature Guide to Critical Thinking Concepts and Tools*. Foundation for Critical Thinking.
3. Halpern, D. F. (2014). *Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking*. Psychology Press.
4. Cottrell, S. (2017). *Critical Thinking Skills: Effective Analysis, Argument and Reflection*. Palgrave Macmillan.

5. Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Longman.
6. Marsh, D. (2002). *CLIL/EMILE: The European Dimension*. Public Services Contract DG EAC: European Commission.
7. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. (2020). *Boshlang'ich sinflarda xorijiy tilni o'qitish metodikasi*. Toshkent.

MUNDARIJA | TABLE OF CONTENTS | СОДЕРЖАНИЕ

1.	THE IMPACT OF FORMATIVE ASSESSMENT ON LEARNING MOTIVATION Mo'minova Muxayyo Usmanovna	3
2.	TALABALARDA ILMIY TADQIQOT FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHGA DOIR NAZARIY QARASHLAR. Otayeva Salamat Sabirovna	9
3.	Соғлом турмуш тарзига асосланган педагогик методлар. Жисмоний фаоллик ва таълимнинг ўзаро таъсири Raximov Xasanboy Kamoliddin o'g'li	15
4.	SALBIY YOKI IJOBIY SUBYEKTIV BAHO IFODALOVCHI LEKSIK, FONETIK, MORFOLOGIK BIRLIKLARNING LINGVISTIK TAHLILI XUSANOVA NILUFAR SAYDULLOYEVNA	24
5.	SUBYEKTIV BAHONING LEKSIK SATHDA IFODALANISHI Xusanova Nilufar Saydulloyevna	29
6.	Структурно - содержательные компоненты аргументативной компетенции учащихся 8-9 классов в устной речи Бурибаева Азиза Исматиллаевна	32
7.	GENDER MARKERLARINING TIL TIZIMIDA NAMOYON BO'LISHI: SEMANTIK VA PRAGMATIK TAHLIL Komilova Nilufar Abdilkadimovna	36
8.	Pronunciation Challenges Faced by Uzbek Learners of English Sayfullayeva Mohinabonu Ulug'bekovna	41
9.	Raqamli hikoyalash texnologiyasi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining tanqidiy fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish Navoiy Davlat Universiteti	46
10.	Ingliz tili fanini boshlang'ich sinf o'quvchilariga o'qitishda tanqidiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi Xudoyberdiyeva Fazilat Mansur qizi	53
11.	The Use of Innovative Technologies in Organizing the Educational Process Xudoyberdiyeva Fazilat Mansur qizi	56